

TÄHEKE

1996

EESTI MAANTEEMET
LIIKLUSOHUTUS

MAURICE CARÈME

Kanad

ON LUMIVALGEID KANU,
KES JOOKSEVAD MU MANU,
ON HALLE NAGU TUVI,
NEIL SUUR ON JUTUHUVI,
ON NEID, KEL PUNASULED
KUI ÖISED LÖKKETULED.
KUID MUL ON SINISILMAD
JA JUUSTES SUVEILMAD,
ON ÕUNTE NAER MU SUUL,
KUI AIAS LEHVIB TUUL.
MUL NIMEKS "TIBUTÄDI" -
SEE POLE MINGI HÄBI.
KUID VÄRVUKESEKS PEAB
MIND MINU KALLIS EMA
JA KES KÜLL ÕELDA TEAB
VEEL TÄPSEMALT KUI TEMA.

Tõlkinud HELVI JÜRISSE

Illustreerinud ANNELIIS AUNAPUU

MAURICE CARÈME

Lehm

LEHM SEISAB OMA VÄLUL.
SEAL TEINETEIST ME KAEME.
TA MÄLETSEB JA MÄLUB,
ON TÄITSA HUVIVAENE.

TA LEEBELT NILPSAB ROHTU,
JA TEINETEIST ME KAEME.
PILK PILGUGA KUI KOHTUB,
LEHM ON NII HUVIVAENE.

RONG TORMAB TUHATNELJA
MEIST MÖÖDA, HUILGAB VILE.
KUID LEHM EI TEE SEST VÄLJA,
ON RAHULIK JA SILE.

KAS TA EI KARDA OHTU?
OH EI! TA OMA VÄLUL
NII LEEBELT NILPSAB ROHTU
JA MÄLETSEB JA MÄLUB.

Maurice Careme (1899 - 1978) on prantsuse keeles kirjutav belgia luuletaja, keda on tõlgitud paljudesse maailma keeltesse. Ta on saanud mitmeid kirjandusauhindu, neist kuulsam on vahest Prantsusmaal määratud luulevürsti tiitel. Tema luuletustele on loonud viise üle 200 helilooja.

Minu sõbrad ja mu tuttavad

OTT ARDER

ÜKSKORD KAUNIL HEINAMAAL,
PÄIKSELISEL PÄEVAL
KOHTASIN MA PURUVANA,
KELLEL KAASAS MURUMUNA.

TOLMAVAINA, LÕBUSAINA,
LÕHNAVAINA, KÕBUSAINA
KADUSID NAD METSA KAKSI,
HEINA TEGEMA JÄIN ÜKSI.

REEDEL TULI PURUVANA
ÜKSINDA JA SÕNATUNA,
TAMMUS JALALT JALALE,
LÄKSIME KOOS KALALE.

KAHTLASI JA KOHTLASI,
PUULASI JA TOHTLASI,
EKS MA OLE NEIDKI NÄINUD,
ISEGI NEIL KÜLAS KÄINUD.

Laev ja labidas

OTT ARDER

KAEVATAKSE LABIDAGA,
SÕIDETAKSE LAEVAGA.
LAEVAGA SAAB LAINEID KÜNDA,
LABIDAGA AIAMAAD.

KALURILE KALLIS MERI,
PÖLLUMEHEL PÖLLUMAA .
TÕMBA NOOTA, KÜLVA TERI -
EGA MUIDU SAAKI SAA !

LABIDA PEAL LEIVAPÄTSID
LEIVA AHJU SÕIDAVAD,
AHJU ÜMBER PRISKED MATSID -
MAA JA MERI TOIDAVAD
MATSE UHKEID, MEREMEHI...
TEA, KAS LINNAS SÖÖNUKS SAAB
KA VAID SIIS, KUI KIRJUTAD?

LEHTE HAINSA LU

Munakana ja Kanamuna

Noorel munakanal oli suur päev - täna munes ta oma esimese kanamuna. Ilusa muna. Suurepärase muna. Vaimustava muna.

“Missuguse toreda kana võiks sellest munast välja haududa,” mõtles munakana. Ja hakkaski hauduma. Haudus ja haudus ja hauduski välja tibupoja. Ilusa tibu. Suurepärase tibu. Vaimustava tibu.

“Kasvatan tibu tubliks munakanaks, hakkame kahekesi munele ja kahekesi hauduma, varsti on meid neli ja kaheksa ja kuusteist,” mõtles munakana. Kasvatas ja kasvatas ja kasvatas. Mida kauem kasvatas, seda rohkem sai tibu kuketaoliseks. Hakkas kirema ja kaklema. Kires ja kakles, kuni oligi kukk!

“Milles viga?” küsis munakana teistelt kanadelt. “Ometi oli nii ilus muna ja ma kasvatasin nii korralikult. Ei tulnud munakana, tuli supikana.”

“Sa haudusid valesti,” ütles üks munakana. “Sul oli kogu aeg nokk õue poole, aga oleks pidanud olema seina poole, nii et sa muud poleks näinud ega muust mõelnud.”

“Ühte muna ei saagi haududa. Võta terve tosin ette, kaksteist tükki korraga. Pooled on siis kindlasti kanad,” õpetas teine kana.

“Ja mis ma kukkedega teen?”

“Ah, need jätab saatuse hooleks.”

“Kuidas ma kuked ära tunnen?”

“Nendel on kohe alguses suurem hari.” Hakkas munakana mõtlema: “Kui mul oleks kuus kanapoega ja me seitsmekesi muneksime ja igapähe oleks jälle kuus poega, siis oleks meid kohemaid nelikümmend kaks ja järgmise korraga kohe kakssada viiskümmend kaks ja

järgmise korraga tuhat viis-
sada kaksteist! Ja küll me
siis kaagutaksime, nii et
oleks kuulda teispoole
Emajõe! Ja muudkui
muneksime!”

Noorel munakanal hakkas
pea õnnest ringi käima ja ta
munes ja munes.

Aga munakana oli väga kärsi-
tu. Ta aina luges mune üle.
Ühel päeval luges ta oma
kuus muna kaks korda üle ja
saigi kaksteist. Kui ta eksi-
tust märkas, oli juba hilja,
sest ta juba haudus.

Haudus ja haudus - ja ime
küll - kuue muna haudu-
miseks kulus sama palju
aega, kui ühe muna haudu-
miseks oli kulunud. Tema
meelest oleks pidanud kuus
korda rohkem aega kuluma.
Hakkas siis tibusid kasvata-
ma. Kasvatas ja kasvatas ja
igal õhtul võrdles nende har-
jasid.

Ja ime küll - kuue tibu kas-
vatamisele kulus sama palju
aega kui üheainsa kas-
vatamisele!

Tibud sirgusid ja harjad kas-
vasid. Noored linnud
hakkasid tiibu lehvutama, üri-
tasid kireda ja omavahel
kakelda. Kõigil olid harjad
ühesuurused. Aga kõik olid
kuked!

“Teistel on kanapojad, ainult
minul on kukepojad!” ahas-
tas munakana. “Mis see kukk
ka on - kiremise hääl ja
peotäis sabasulgi!”

Aga saatuse hooleks ei täinud neid jätta.
Kuidas sa jätkadki, iga päevaga läksid nad
ilusamaks ja tugevamaks, palju suuremaks ja
palju tugevamaks kui teiste kanade tibud.
Varsti hakkasid nad siblima ja terigi leidma,
kutsusid teinekord emagi jaole: kok-kok-kok!
Munakana läks väga uhkeks - näe, kõigil teis-
tel on kanapojad, minul üksi kuked! Kõigi

teiste pojad kaagutavad, minu omad kirevad!
Teiste pojad on valged ja pruunid, minul
vikerkaarevärvilised!

Kui tema kuus poega kõrvuti prüghunnikul
seisid ja võidu kiresid, nii et Tartu vibusild
võppus, pidi ta rind uhkusest lausa lõhkema.
Oh, kui väga oleks ta tahtnud kaasa kireda!

Illustreerinud PRIIT REA

Mahlajooks

HARRI JÖGISALU

Kevadel, jürikuu alguspäevadel, hakkab vanaisal mõnikord kiire. Kopsib kärmesti sepapajas, siis küsib vanaemalt paar puhast ämbrit, on ka rahul, kui kapa saab.

“Poiss, aeg on vaher ja kask mahla tilkuma panna,” ütleb ta Vennikesele.

Vennike on kohe hakkamas ja abiks.

“Mina võtan ämbriid,” ütleb ja asub minekule, taadi käes on tööriistad.

Keldri taga aianurgas laotab oma võimsaid harusid vana vaher. Praegu on ta veel talviselt raagus, aga pakatuma löövad pungad ei lase enam kaua kevadet oodata.

Vanaisa lööb vahtrale umbes kännu kõrgusele teravaks ihutud otsaga raudse renni nagu tila tüvesse ja kangutab peitliga renni kohalt koort pisut irvakile. Kohe nirisebki puule löödud haavast mahla renni.

“Hästi jookseb, õigel ajal saime jaole,” on vanaisa rahul ja seab ämbri tila otsa alla. Mahlatilgad kukuvad sirinal ämbri põhjale tilk-tilk-tilk, ja vaher jääbki tilkhaaval mahla jooksuma.

“Millal mahla juua saab?” on Vennike kannatamatu.

“Pane peo tila otsa alla, saad kohe proovida.”

Juba võibki Vennike peopesalt sõrmkübara jao värsket mahla rüübata.

“Magus!” hüüab ta rõõmsalt.

“Vahtramahl ongi magus. Homme saad janu täis juua,” kinnitab vanaisa.

Kõrge, narmastena rippuvate okstega sihvaka kase karjamaa aia veeres seavad nad samuti mahla tilkuma.

Üle öö on ämbriid täis ja tulevad tühjade vastu vahetada. Päike meelitab sipelgad pesast välja ja nad on tihedas kobaras mahlarennil maiustamas. Aga paljukest nemad juua jõuavad. Mahl tilgub edasi. Tilgub, kuni mahlajooks kinni jääb, puu hiirekõrvu läheb, vanaisa haava puutüvel vahaga plaasterdab.

Mahla kogub vanaisa suurtesse pudelitesse, lisab tera suhkrut ja laseb hapuks minna.

“Suvel palavaga hea joomaaeg!” kinnitab ta, kui haput mahla proovib.

Vana vaher ja põline kask joodavad igal aastal tervet peret kosutava mahlaga.

Illustreerinud HENNO KÄO

TEEME TEATRIT!

Näed siin hulka Aafrika loomi. Nad kõik on käpiknukud. Nii et võid kodus ise teatrit tegema hakata, kui loosiga endale ühe neist võidad ja sobiva näitemängu leiad. Loosimisele tuleb 10 käpiknukku. Talongi seekord pole. Saada meile üks KAHEKÖNE ehk peenema sõnaga öeldult DIALOOG, mida sa oma kodus tahaksid käpiknukuga esitada. Aadressi leiad ikka ajakirja tagakaanelt. Ümbrikule kirjuta ka DIALOOG. Sinu kirja ootame 12. aprillini. Paremad lood avaldame juuliku Postipaunas. Loodetavasti leiad sealt selliseid kahekönesid, mida saad teistelegi ette kanda. Kuna mänguasjad on üsna sõbralike ja lõbusate nägudega, siis ootame rohkem just lõbusaid lugusid.

UNE-MATI JA UNE-KÄTI

EERO JOHANNES

Une-Mati käis igal õhtul lastele uneliiva toomas. Kõigepealt piilus ta aknast, kas lapsed on ikka ilusasti voodis. Siis pugestas ta tuppa, tuli vargsi üle põranda ja puistas laste silmad uneliiva täis. See oli Une-Mati töö.

Une-Mati sai oma liiva Kaevur-Mati käest. Kaevur-Mati töötas hoolsalt päevad läbi, et kõigile lastele uneliiva jätkuks. Mitte keegi, isegi mitte kõige pisem, ei tohtinud ilma jääda.

Une-Matil olid uneliiva jaoks oma salanõksud. Ta segas liiva sisse maasikamoosi-unenägusid ja oma-koera-unenägusid ja luuremängu-unenägusid ja mudelauto-unenägusid. Une-Mati õunapuuaias elasid kassikakud. Kassikakud sõid kaerakakke, Une-Mati korjas raasukesed hoolega üles ja segas kah uneliiva sisse. Siis lisis ta veel üht-teist ja uneliiv oligi valmis.

Aga Une-Matil oli suur mure. Nimelt ei olnud Une-Matil endal kedagi, kes oleks talle õhtul uneliiva silma puistanud. Seda saab teha ainult siis, kui uni on juba tulnud. Sellepärast jäid Une-Matil kõik karussellisõidu- ja loomaia-unenäod nägemata. Ja mõnel õhtul vähkres Une-Mati voodis kaua, enne kui magama jäi. Une-Matil oli ka üks viga. Ta kippus vahel tööle hiljaks jääma, sest ta jäi liiga kauaks Kaevur-Matiga juttu rääkima. Kaevur-Mati jutustas nii huvitavalt oma maa-aluse-käigu-unenäost, et Une-Mati unustas töö ja lapsed hoopis. Kui need talle jälle meelde tulid, tõttas ta kibekiiresti kodunt välja, et ikka pärale jõuda. Ühel õhtul, kui oldi jälle Kaevur-Matiga lobisetud, leidis Une-Mati, et lapsed magavad rahulikult. Keegi oli neile uneliiva juba silma puistanud. Une-Mati oli väga üllatunud, kuid siis märkas ta väikseid jälgi. Need tulid akna juurest, läksid voodi juurde ja pöörasid akna juurde

Illustreerinud ÜLLE MEISTER

tagasi. Une-Mati sai aru, et keegi on tema töö juba ära teinud. Kes see küll olla võiks?

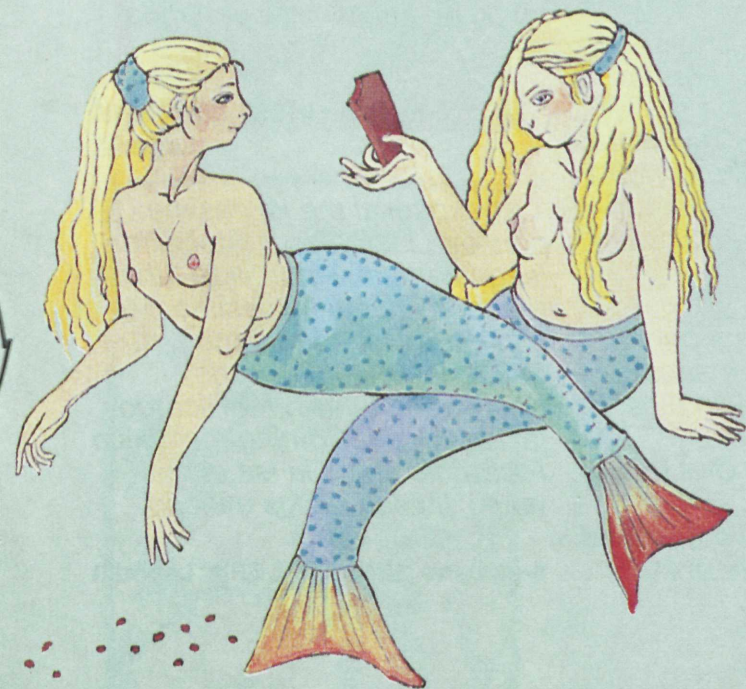
Järgmisel õhtul jättis Une-Mati Kaevur-Matiga varakult hüvasti, võttis koti selga ja läks laste juurde. Ta ei roninud kohe tuppa, vaid jäi akna taha lillepöösasse luurama. Ja mida ta nägi? Üks väike tüdruk, peaaegu Une-Mati kasvu, roheline seeliku ja punaste kingadega, hiilis akna alla ja pugus kiiresti tuppa, suur uneliivakott seljas. Une-Mati upitas end otsemaid aknalauale.

Väike tüdruk oli just liivatamise lõpetanud ja tahtis toast välja ronida, kui ta märkas Une-Matit. Mõlemad olid väga üllatunud. "Mis sa siin teed?" küsisid nad nagu ühest suust. "Ja kes sa üldse oled?"

Tuli välja, et väike roheline seelikuga tüdruk oli Une-Kati, kes tegeles samuti laste ja uneliivaga. Une-Kati segas oma liiva sisse Barbie-unenägusid ja karikakra-unenägusid ja maasikamoosi-unenägusid ja oma-koera-unenägusid muidugi ka. Une-Kati maja taga oli suur sooja veega järv ja järves elasid näkid. Näkid näkitsesid näkileiba, Une-Kati korjas raasukesed hoolega kokku ja segas uneliiva hulka. Siis segas ta veel üht-teist ja uneliiv oligi valmis.

Sellest ajast saadik käivad Une-Mati ja Une-Kati koos uneliiva raputamas. Vahel vahetavad Une-Mati ja Une-Kati oma liivakotid ära või segavad uneliivad hoopistükki kokku. Siis näevad lapsed eriti kentsakaid unenägusid.

Une-Mati mure sai nüüd murtud, sest ühel õhtul puistas Une-Kati Une-Matile liiva silma ja teisel õhtul jälle vastupidi. Nii said mõlemad palju huvitavaid unenägusid näha ja mõnikord laupäeviti koguni kaks seeriat korraga.

Mina olen 7-aastane Mihkel, õpin Ala Põhikooli I klassis. Ma olen teinud sellist pahan-dust, et olen teiste kommid ära söönud.

MIHKEL GAVOR Alast

KUIDAS MA TALDRIKU ÄRA LÕHKUSIN

Mul on õde ja väike vend. Emme kutsus meid sööma. Mina hakkasin laua ääres rah-meldama ja ajasin taldriku põrandale. Taldrik läks katki. Sellel oli kassi pilt peal. Emme pani mind kilde kokku korjama.

6-aastane SIIM PÕLDSALU
Linnaküllast

Ma olen Sass Varkki. Mina olen 7-aastane. Mina käin Rakvere Põhikoolis. Lükkasin tunni ajal üht poissi, sest ta istus mul ees.

SASS VARKKI Rakverest

1. Ma astusin õele Liinale kahe jalaga jala peale.
2. Koolis saksa keele tunnis sain ühe.
3. Me läksime vend Aloga tülli ja ma sodisin tema kleepekad ära.
4. Ma murdsin puuri katki.
5. Mulle meeldib puutööd teha. Ükskord tagusin lihtsalt niisama naelu kasti sisse. Kõigi nende pahanduste pärast sain riielda.

AINAR MÕRD Luhamaalt

Igal hommikul läheb emme tööle ja mina jään vanaemaga koju. Vanaema teeb mulle hommikusöögiks võileibu. Kord ei jõudnud ma üht leiba ära süüa. Teadsin, et kui toitu järele jätan, jään ilma igahommikusest magusast auhinnast - kommist või apelsinist. Siis nagu oleksin kuulnud mingit krabinat ja piiksumist. Otsustasin avada hiirte söökla, sest küllap on neil kõhud tühjad. Pikemalt mõtlemata lükkasin leiva külmkapi alla. Vanaemale ütlesin, et kõik on söödud ja sain suu magusaks. Nii tegin mitu hommikut järjest. Ühel hommikul avastas emme, et külmkapi uks ei taha hästi kinni minna. Ta hakkas asja uurima ja avastas minu hiirte söökla. Meil tegelikult polnudki hiiri ja võileivad ei mahtunud enam kapi alla ära. Mina mõtlesin, et kui söök on olemas, ega siis hiired tulemata jää. Emme arvas, et hiired ei jõuakski iga päev nii palju süüa. Pidin kõik ilusti ära koristama ja jäin mitmel hommikul magusast ilma.

6-aastane EERO VIITKAR Alast

Isa ostis uue maki. Ta ei lubanud seda minul mängima panna. Kui isa kodus polnud, panin maki mängima ja lint läks sassi. Pärast tahtis isa muusikat kuulata, kuid ei saanud. Pidin üles tunnistama, et rikkusin lindi ära. Isa karistas mind.

PEEP OKS Ruilast

Vanaema käskis mul kanu valvata. Mulle see töö ei meeldinud ja ma hakkasin hoopis vennaga mängima. Äkki nägin, et kull

lendab ja ta küünte vahel on meie kana. Hakkasin karjuma, kuid kull ei teinud mu kisast väljagi.

Õhtul vanaema avastas, et kana on kadunud. Sain üsna tublisti riielda.

ANTS VESKI Ruilast

Mie uisutasime sõiduteel, kuigi emme ei lubanud.

INGAR AROLEPP Kambjast

Oli pühapäeva hommik. Me lõpetasime hommikusöögi ja ma ronisin isale selga. Tema jõi veel kohvi ja ma lükkasin tassi ümber. Siis ma jooksin kohe oma tuppa, et isa ei saaks riidlema hakata. Tulin toast välja ka ja paistis, et isal polnudki plaani minuga pahanda-da.

6-aastane KRISTJAN LEPIK
Lagedilt

Ühel päeval me kaklesime poistega lasteaias. Õhtul olime isaga kahekesi toas ja ta tahtis teada, miks me kaklesime. Ma olin kaua vait ega tahtnud öelda. Isa muudkui uuris. Lõpuks ma ütlesin, et Ricardo ja Tanel kaklesid ning ma läksin Ricardole appi. Ja isa ei riilnudki, lihtsalt rääkis minuga.

4-aastane HENDRIK LEPIK Lagedilt

PILTPOSTKAARDID

KOGUJA-ONU SAMUEL

Kui kodus tähelepanelikult ringi vaatad, leiad kapist või sahtlinurgast kindlasti vanu postkaarte. Kõige rohkem on jõulu- ja uue aasta õnnitluskaarte. Kui teie pere on palju reisinud, siis on kindlasti ka erinevate linnade vaadetega kaarte. Uuri neid hoolega, enne kui plaanid ära visata. Kõigest sellest võib saada sinu kaardikogu alus.

Loomulikult pole piltpostkaardid kogujate jaoks välja mõeldud. Algul peeti seda odavaks sõnumisaatmise vahendiks. Komme läkitada reisi ajal

omastele teade oma asukohast sai alguse möödunud sajandi lõpus ja elab tänini. Päris esimesel postkaardil pilti ei olnudki. Kaardi ühele küljele kirjutati sõnum, teisele aadress. Selliseid postkaarte on ka praegu.

Postkaardi pilt jutustab meile väga paljudest asjadest: rahvaste ja riikide ajaloo, kommetest ja tavadest, loomadest ja lindudest. Tihti kohtab neil linnade vaateid, kirikuid ja ausambaid. Kaartide abil võid teha ekskursiooni maailma mis tahes muuseumi.

Postkaartide koguja peab ise otsustama, milline teema on talle kõige lähedasem. Kõiki postkaarte ei jõua nagunii kokku koguda. Postkaarte hoitakse vastavates albumites. Sellise albumi võid endale ka ise teha. Võta joonistusplakk, lõika lehele neli väikest pilu, mis pole pikemad kui 1,5 cm. Nii mahub ühele lehele kaks kaarti. Kaardikogu jaoks sobib ka kiletaskutega fotoalbum. Kaarte kinni kleepida ei soovita. Ka tagumine pool on tähtis. Siit saad teada, kus kaart on trükitud, mis on sellel kujutatud, kes on kunstnik või fotograaf. Kogujale on need andmed väga tähtsad.

Oma kogusse otsi kõigepealt need kaardid, mis on seotud sinu kodukohaga. Uusi ja vanemaid kaarte võrreldes näed, kuidas see aastatega on muutunud.

Kuidas oma kogu suurendada? Peale koduste sahtlite uurimise teata oma harrastusest kõigile sugulastele ja sõpradele. Sõpradega võid kaarte ka vahetada. Mõnest vanavarapoest võid leida vanu kaarte päris odava hinnaga.

Järgmine kord teeme juttu müntidest. Nüüd aga kolm küsimust pilt-postkaartide kohta.

1. Milliseid postkaarte nimetatakse õnnitluskaartideks?
2. Kas on vajalik, et postitöötaja loeks läbi kaardil oleva sõnumi (või aitab aadressi lugemisesest)? Põhjenda oma vastust.
3. Millised andmed postkaardi kohta on kogujale eriti tähtsad?

Parimate vastajate vahel loositakse välja mitu postkaardikomplekti ja Eesti Posti meeneid.

Koguja-onu Samuel

Mitä
enemmän
kiloja.
sitä laajempi
skaala iloja

KADAKAS

Kadakas on Eestimaa kõige tavalisem okaspõõsas. Tema okkad on teravamad ning lühemad kui kuusel ja männil. Kõige rohkem kadakaid leidub Lääne-Eestis ja saartel. Seal laiub tihti kilomeetrite pikkuselt ainult kadakaist koosnevaid põõsastikke. Neid kutsutakse kadastikeks ehk kadarikeks.

Kadakas sirgub aeglaselt ja elab kaua. Visa kasvu tõttu on tema puit tihe ja sitke. Eesti kõrgemate kadakate latv ulatub kõigest kümne meetrini, kuid vanemate puude iga tervelt viiesaja aastani. Kadakast valmistatud esemed peavad vastu kaua nagu kadakas isegi.

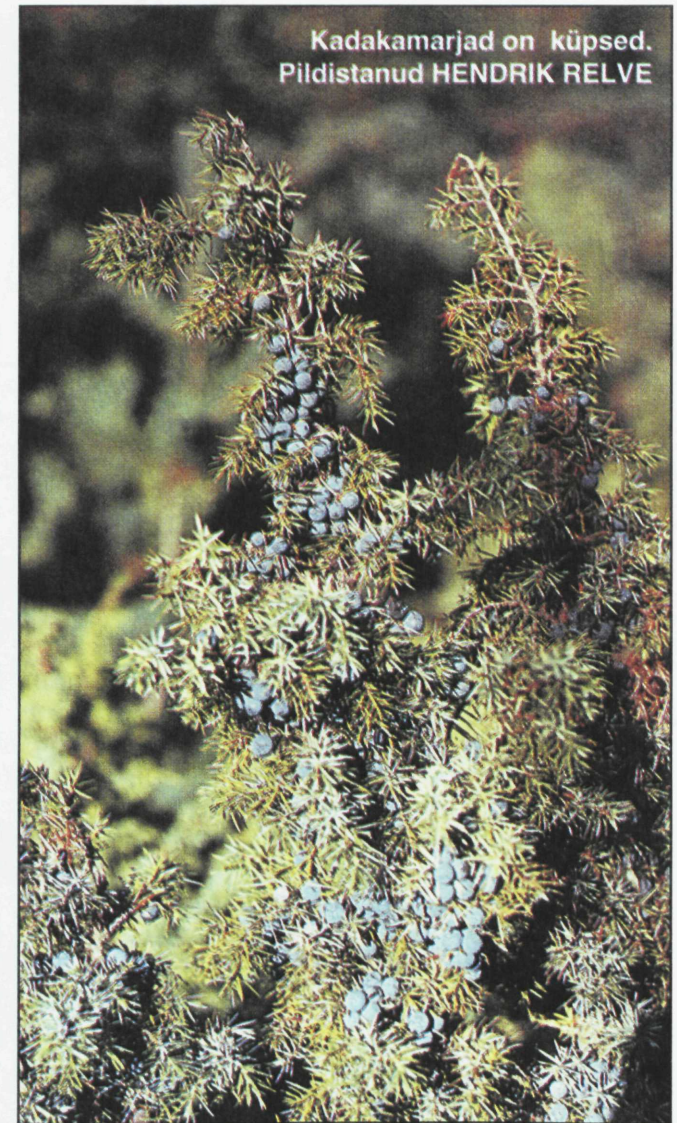
Kadaka üks mõnus omadus on tema lõhn. Ühesugune hõng on nii kadaka puidul, okastel kui ka viljadel. Kui sa kadakat muidu ära ei tunne, mis küll on väga kahtlane, siis tuleb sulle appi nina. Vanasti tehti kadakast meeleldi lusikaid, kulpe ja muid lauanõusid. Teati, et need on tugevad ja lõhnavad meeldival. Kadakase piimapüti kohta usuti, et seal sees püsib piim kaua värskes. Tänapäeval tehakse kadakast igasugu asju, vaata vaid mõnes käsitööpoe ringi. Kui kohvi- või teekann kadakasele kuumaalusele asetada, hakkab see tuppä levitama mõnusat kadakahõngu.

Varem usuti, et kui kadakasuitsuga ruume suitsutada, siis põgenevad sealt haigusetektitajad. Mõnede haigusepisikute puhul võib see tõesti õige olla. Nimelt sisaldab kadakas teatavaid aineid, mis pisikuid tapavad. Kadakaokste kõrvetamisel lendub neid aineid hästi palju tuppä laiali ning õhk muutub tervislikumaks.

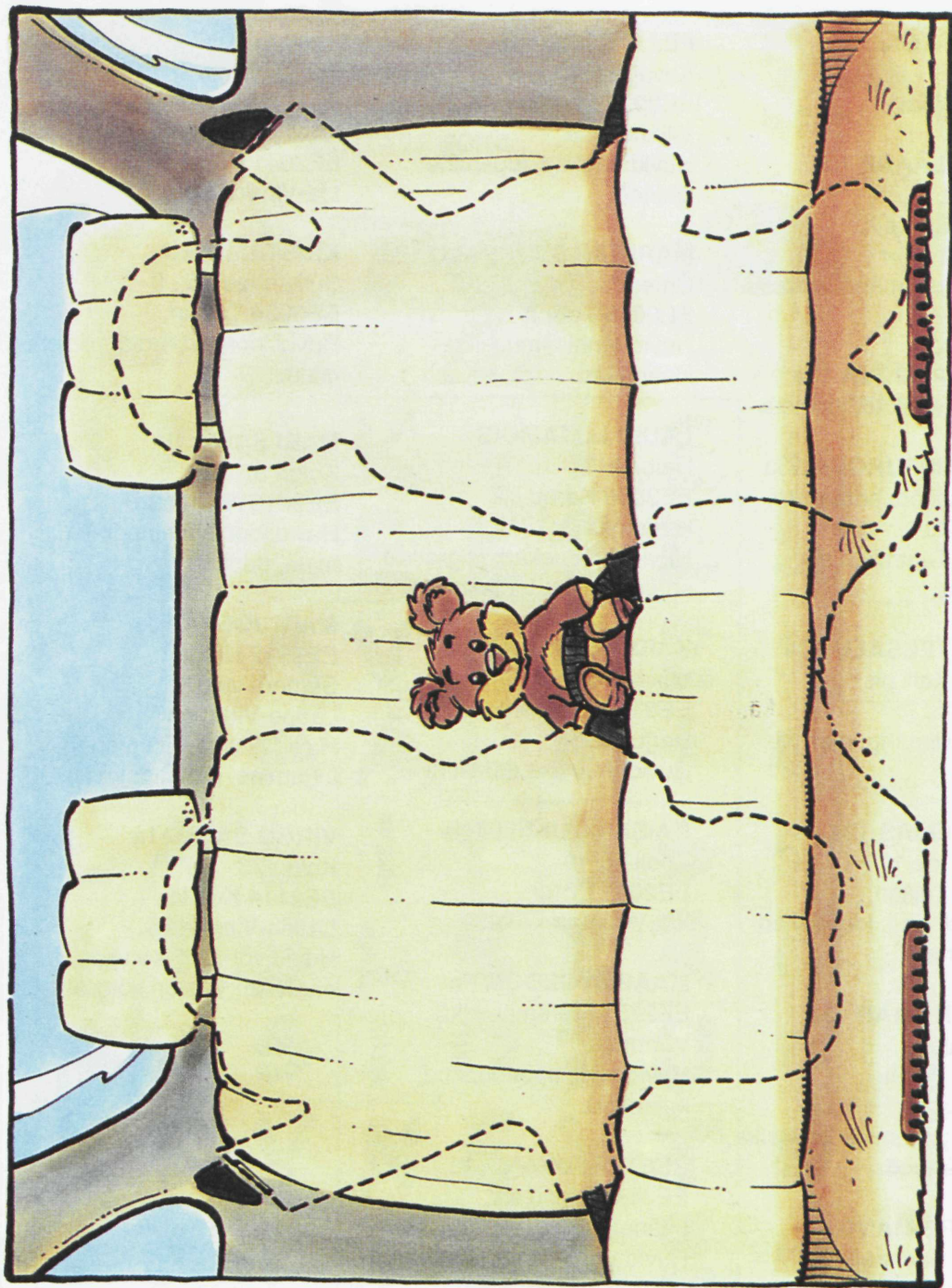
Kadaka vilju nimetavad taimeteadlased käbideks, aga rahvasuu marjadeks. Suuruselt ja kujult meenutavad kadakaviljad küll rohkem sõstramarja kui meile tuttavat käbi. Aga taimeuurijad kinnitavad, et miljonite aastate jooksul on kadaka käbisoomused muundunud lihakaks katteks. Seepärast näib vili marjana, ehkki on käbi. Teadlastega vaidlema hakata muidugi ei maksa. Kuid igapäevases keeles võib neid vilju kindlasti ka edaspidi siiski rahumeeli marjadeks kutsuda.

Vanasti oli taluperedes kombeks, et lapsed sõid talvisel ajal iga päev kolm kadakamarja. Siis püüsid nad terved. Õeldi, et kadakamarja sees on üheksa arsti. See tähendas: kadakamarjadega saab ravida üheksat haigust. Mida ütlevad selle kohta tänapäeva arstid? Nad kinnitavad, et kadakamari on tõesti tervislik. See sisaldab näiteks C-vitamiini viis korda rohkem kui sama kogus apelsini. Kadakamari aitab leevendada ka mitmeid kõhuhädasid.

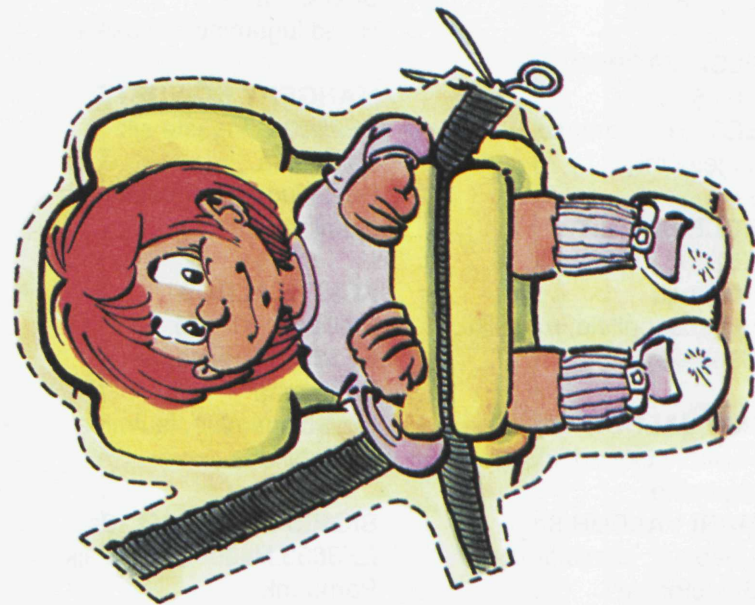
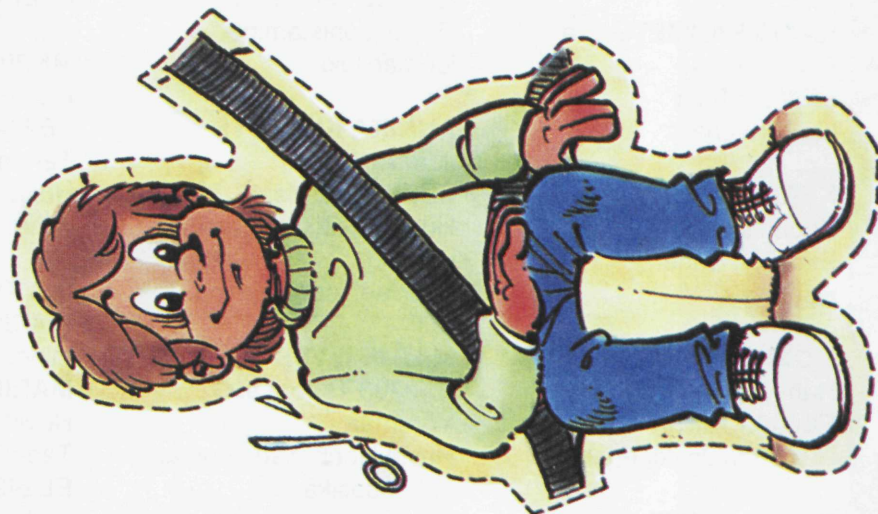
Kes kadakamarja suhu on pistnud, teab, et see maitseb natuke magusalt ja natuke mõrult. Magus maik tuleb sellest, et kadakamari sisaldab suhkruid. Suhkruid on ühes kadakamarjas rohkem kui ühes viinamarjas. Aga mõru maitse annab vaik. See meenutab, et kadakavili on siiski käbi, nii nagu kuuse- ja männikäbidki. Ega kadaka vilju just peotäite kaupa suhu ahmima hakata maksa. Kuid veidike seda endiste aegade vitamiinkommi maitsta tasub kindlasti.

Kadakamarjad on küpsed.
Pildistanud HENDRIK RELVE

LÕIKA NEED LÕBUSAD POISSLAPSED MÖÖDA
KONTUURJOONT VÄLJA JA PAIGUTA AUTO
TAGAISTMELE.

Kuni 4a. lapsele on kõige kindlam seljaga sõidu suunas paigaldatav turvavarustus. Vanematele lastele on ette nähtud nn. turvaiste. Selles istub laps näoga sõidu suunas ja on kinnitatud turvavööga. Umbes 10a. laps võiks kasutada auto turvavööd nagu täiskasvanu.

KARIS PAUMETS 11a
Pühaoru 9-1
EE2021 Toila
Ida-Virumaa

KERLIN ALET
Koondise 9-15
EE 0902 Saue
Harjumaa

MONIKA TÕNISSON
Rahe 21
EE0006 Tallinn
Huvid:tennis, kleepekad.

EELIKA ANTSI 12a
Uus 5 - 5
EE2361 Palamuse
Jõgeva mk.

ELSA VAPPER
Uus 5 - 8
EE2361 Palamuse
Jõgeva mk.

EGLE SÕMER
EE2733 Tsooru sjk.
Võrumaa
Huvid:udupildid, muusika,
kleepekad.

RIIN VALDUR 12a
Huvid:ristsõnad, kleepsud,
lugemine.

MARI VALDUR 8a
kleepsud, joonistamine.
Siugumetsa
EE2814 Väätsa sjk.
Järvamaa

ANNELY TÕNNUS
Paekaare 10 - 44
EE0036 Tallinn
Huvid:joonistamine,
loomapildid.

ANNIKA KÜLAOTS
Jaama 8A - 19
EE3170 Haapsalu
Huvid:käsitöö, lugemine,
udukad,
ujumine, joonistamine.

MARJE ILVES
EE2733 Tsooru sjk.
Võrumaa
Huvid:kleepekad, loomapil-
did, muusika.

LY VELVISTE 10a
EE3300 Tagavere I-sjk.3
Saaremaa
Huvid:lugemine, muusika.

MARGERY KÕIVUSTE
EE2503 Sangaste sjk.
Valgamaa
Huvid:lugemine, udukad,
ujumine.

KRISTE ALDUS
Pihla tee 61 - 15
EE3300 Kuressaare
Saaremaa
Huvid:lugemine, laulmine,
aeroobika.

SIGRID LIEBENAU 12a
EE3633 Häädemeeste sjk.
Pärnu mk.
Huvid:muusika, lugemine,
nätsu- jm. paberid.

ANNELY KÕIV
Kooli tee 1 - 8
EE2710 Võru

MERILY LÄÄNE 10a
Etsaste k.
EE2442 Elva sjk.
Tartumaa
Huvid:klaverimäng, joonista-
mine.

INA TSEPUROVA 11a
Huvid:kleepekad, joonista-
mine.

MARII TSEPUROVA 13a
Huvid:käsitöö, botaanika.
Taabri küla
EE2423 Tammistu sjk.
Tartumaa

JANNO TEESALU 10a
EE3678 Kalli pk.
Pärnu mk.
Huvid:pallimäng, margid,
rattasõit.

JANEK ELIAS 12a
Sinimäe tee 11 - 1
EE0038 Tallinn
Huvid:korvpall, kleepekad,
rula, tennis

CATHLIN SAAR 13a
Saare talu
EE2961 Puiatu
Tartumaa
Huvid:ratsutamine, muusika,
telekamängud.

KADRI REIMAND
EE2376 Saare sjk.
Jõgevamaa

PILLE KÖPP 10a
Kevade t. 4
EE2922 Mustla
Viljandimaa
Huvid:udukad, lugemine
käsitöö.

MARI-LIIS SUURPALU 13a
Ümera 6 - 44
EE0038 Tallinn
Huvid:tennis, muusika,
kleepekad.

LAURI LOTAMOIS
Haiba k
EE3056 Kernu sjk.
Harjumaa
Huvid: kleepekad, jalgrattad,
susatamine, tantsumusa.

KAIDI LEPLAAN 12a
Metsa põik 39
EE3110 Riisipere
Harjumaa
Huvid:muusika, tantsimine.

KAISA KAUKSI 9a
Kooli 16-44
EE2041 Püssi
Ida-Virumaa

MAARJA PLOOM 9a
EE2751 Meremäe sjk.
Võrumaa
Huvid:viiul, paberinukud,
kalendrid.

PEETER IDVANI 11a
EE3195 Virtsu sjk.
Läänemaa
Huvid:teleri- ja arvutimängud

ALLI HAUGAS
Kooli 16 - 50
EE2041 Püssi
Ida-Virumaa

KRISTIN RÄSU
Sütiste tee 15 - 9
EE0034 Tallinn
Huvid:loomakaardid, pildista-
mine.

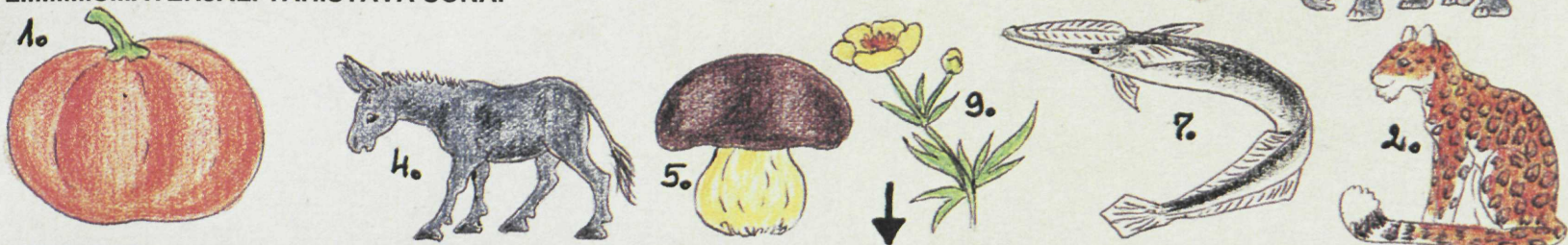
MARI SASS 11a
Kolga 67 - 8
EE3016 Harjumaa
Huvid:joonistamine, ratsuta-
mine, udukad.

MARI JOSVA 10a
EE2112 Uhtna
Sõmeru vald
Lääne-Virumaa
Huvid:klaverimäng, sport,
lugemine, udukad, kleepsud.

VIRGO SAUL 11a
Koidu 73 - 22
EE2114 Kunda
Lääne-Virumaa
Huvid:võrkpall, korvpall,
muusika. Vastan kõigile!

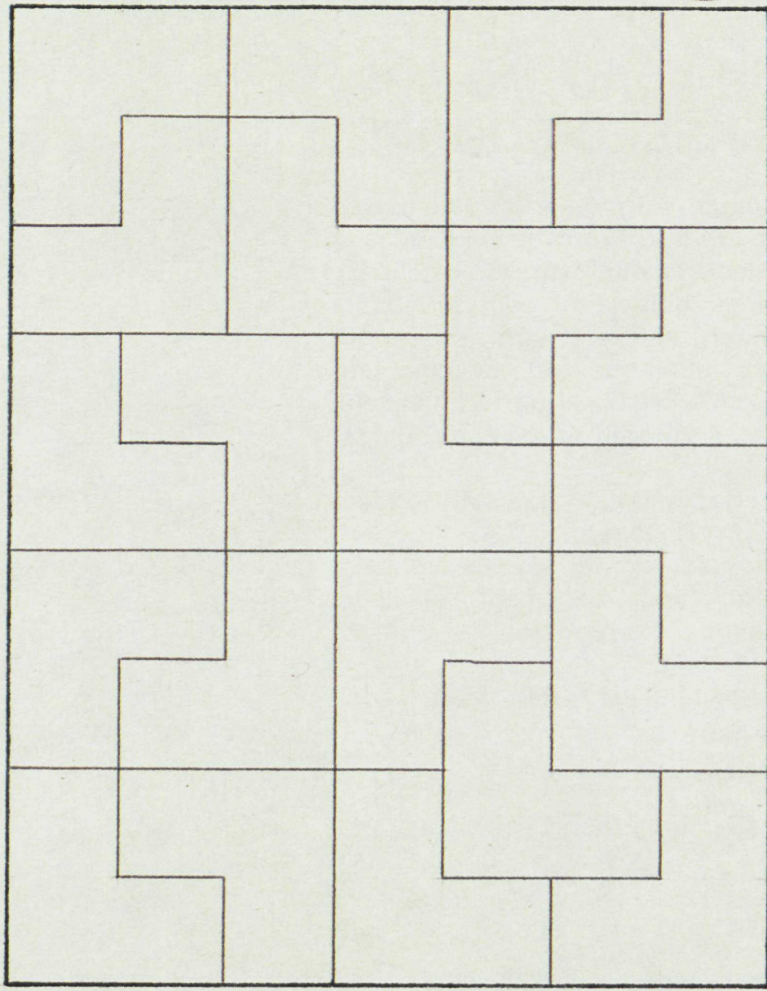
ÄRVA ÄRA! ÄRVA ÄRA! ÄRVA ÄRA! ÄRVA ÄRA! ÄRVA ÄRA!

LAO PARKETT NIIMOODI ÜMBER, ET PAREMALE POOLE MOODUSTUKSID SÕNAD PILDIL OLIJATEST. VASAKPOOLSSESSE NOOLEGA NÄIDATUD PÜSTRITTA SAAD LAHENDUSE - LIIMIMISMATERJALI TÄHISTAVA SÕNA.

A	N	I	K	V	I	E
I	S	L	E	K	E	L
R	D	A	V	K	Õ	E
K	A	A	A	L	M	I
L	A	L	I	T	E	S
I	T	S	L	E	E	R
A	A	S	I	O	P	U
R	R	V	N	E	V	T
I	K	P	T	U	K	E

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.

Lasteajakiri
"TÄHEKE"
 Asutatud jaanuaris 1960
 ilmub kord kuus

★
 Toimetuse aadress:
 Pärnu mnt. 67a
 EE0001 Tallinn

Peatoimetaja
 ELJU SILD
 tel. 681 497

Tegevtoimetaja
 VIIVI VARIKSAAR
 tel. 681 495

Vanemtoimetaja
 JAAN RANNAP
 tel. 681 495

Kunstiline toimetaja
 PRIIT REA
 tel. 681 495

Printall
 Pärnu mnt. 67a
 EE0001 Tallinn

ESIKAANEL
 REGINA LUKI
 JOONISTUS

Joonistanud REET REA

TSAU-PLÄU, MU SUURED JA VÄIKESED SÕBRAD!

Kas te olete juba proovinud, kui mõnus on vulisevates ojadest laevukesi ujutada? Ei ole? Proovige kindlasti ja te ei kahetse. Õhk on sõnulseletamatult värske. Ärge laske vallatul päikesepoisil ennast kiusata nii, nagu ta minuga pildil teeb. Ta teab täpselt, kes teist kõdi, kes muud kardab. Ka meie uhkest lumemehest sai ta paari paitusega jagu ning sulatas veeks. Siiski on tore vaadata, kuidas päike õrnu rohelisi võrseid lumevabast maast välja sikutab.

Ah jaa, ärge paastumaarjapäeval (25. märtsil) laudast päästetud põrsakarja teele ette jääge!

Paastumaarjapäeval tähistati vanasti kevade algust ja naiste talviste tubaste tööde lõppu. Sead lasti sel päeval esimest korda õue värsket õhku hingama, sellepärast nad nii hirmsasti tormasid.

Seda, kes metsa tagant oma tulekust teatab, saate teada meie aprillinumbri. Hei-hei!

